

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **T. K.**, zast. Zuzanou Candigliota, advokátkou, se sídlem Burešova 615/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, proti rozhodnutí ministra zdravotnictví ze dne 10. 3. 2023, č. j. MZDR 1767/2023-3/PRO, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2024, č. j. 11 Ad 5/2023-61, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo zdravotnictví zamítlo rozhodnutím ze dne 11. 11. 2022, č. j. MZDR 20889/2022-7/PRO, žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky za protiprávně provedenou sterilizaci podle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem, s odůvodněním, že sterilizace byla provedena v souladu se zákonem.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí ministerstva zdravotnictví rozklad, který ministr zdravotnictví rozhodnutím ze dne 10. 3. 2023, č. j. MZDR 1767/2023-3/PRO, zamítl jako nedůvodný.

[3] Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně brojila žalobou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který jí vyhověl a obě rozhodnutí zrušil.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, se kterou spojil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Městský soud ve svém rozsudku dospěl k závěru, že žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky za protiprávně provedenou sterilizaci byla podána důvodně. Na základě rozsudku městského soudu by tedy stěžovatel měl v dalším řízení vyhovět žalobkyni a rozhodnout o přiznání jednorázové peněžní částky. Pokud by však Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, znovu by rozhodnutí stěžovatele o zamítnutí žádosti žadatelky nabylo právní moci. Stěžovatel a žalobkyně by se ocitli v nežádoucí situaci, kdy by vedle sebe existovaly dvě protichůdná

rozhodnutí v téže věci, tj. zamítavé a vyhovující, na což by bylo třeba reagovat některým z mimořádných opravných či dozorčích prostředků správního práva procesního. Následně by bylo třeba finanční částku v souladu s péčí řádného hospodáře vymáhat od žalobkyně zpět. Pokud by žalobkyně finanční částku nevrátila dobrovolně, stěžovatel by vrácení částky vymáhal soudně, čímž by České republice, a potažmo i žalobkyni, vznikaly další náklady. Stěžovatel má za to, že státu může vzniknout újma v podobě nedůvodně vyplacené částky ve výši 300 000 Kč. Žalobkyni přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma, pouze se oddálí meritorní rozhodnutí správního orgánu do okamžiku, než rozhodne NSS o kasační stížnosti. V této situaci spatřuje stěžovatel nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout žalobkyni, a proto navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Žalobkyně ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedla, že návrh nepovažuje za důvodný. Poukázala na usnesení NSS ze dne 4. 4. 2024, č. j. 7 As 12/2024-41, které bylo vydáno ve skutkově obdobné věci a na základě podobné argumentace stěžovatele, přičemž Nejvyšší správní soud návrhu nevyhověl. Shodně tomu bylo i ve věci sp. zn. 5 As 95/2024. Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele zamítl.

[6] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Odkladný účinek představuje mimořádný institut, na jehož základě je možné prolomit právní účinky pravomocného rozhodnutí, které je až do doby jeho případného zrušení potřeba považovat za zákonné a věcně správné. Přiznání odkladného účinku je tak zpravidla vyhrazeno pouze výjimečným případům (viz usnesení NSS ze dne 22. 12. 2003, č. j. 7 A 115/2002-67). NSS jej může na návrh stěžovatele přiznat, pokud jsou splněny tři materiální předpoklady. Zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu. Zadruhé újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Zatřetí přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (§ 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 téhož zákona). Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být uvedené předpoklady naplněny kumulativně.

[7] Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, připustil, že odkladný účinek může být přiznán i kasační stížnosti žalovaného. Bude se však jednat o výjimečné případy, kdy *„odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož obrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem“*. Za tuto nepoměrně větší újmu pak dle rozšířeného senátu nelze považovat újmu bagatelní, i kdyby byla nepoměrně větší než ta vzniknuvší v opačném případě žalobci. Rozšířený senát zdůraznil výjimečnost institutu odkladného účinku. Ta by byla jeho přiznáváním v případech pouhé hrozby kolize dvou správních rozhodnutí potlačena, neboť by pak *„musel být odkladný účinek přiznáván téměř ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno. Tento postup by odporoval shora popsánému smyslu a účelu zákonné úpravy a mohl by vést i k nerovnosti stran, tj. k porušení § 36 odst. 1 s. ř. s.“*

[8] V dané věci je třeba posoudit, zda je dostatečným důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu, kterým bylo zrušeno správní rozhodnutí, potenciální možnost obživení tohoto správního rozhodnutí v důsledku

pokračování

zrušujícího rozsudku NSS. Současně je třeba vzít v úvahu, že by v této souvislosti mohla být žalobkyni vyplacena ze státního rozpočtu jednorázová náhrada, kterou by v případě vyhovění kasační stížnosti musela stěžovateli vrátit.

[9] Jak vyplývá z výše uvedeného, základem dané otázky se zabýval rozšířený senát v usnesení č. j. 10 Ads 99/2014-58. Podle jeho závěru „*hrozba existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci není sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti*“. Jedná se sice nesporně o negativní jev, nicméně ani tato obtížně řešitelná procesní situace není bezprostředním ohrožením důležitého veřejného zájmu a nemůže pro stěžovatele bez dalšího představovat újmu dosahující intenzity požadované pro přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti. Při posuzování této otázky není relevantní ani to, z jakých důvodů došlo ke zrušení správního rozhodnutí (viz usnesení NSS ze dne 3. 7. 2014, č. j. 9 As 183/2014-22, ze dne 12. 5. 2014, č. j. 8 Ads 61/2014-18, nebo ze dne 15. 10. 2008, č. j. 5 As 78/2008-91). Nejvyšší správní soud dále poukazuje na své usnesení č. j. 7 As 12/2024-41, jehož se dovolává žalobkyně. To bylo vydáno ve skutkově a právně podobné věci a na základě obdobné argumentace stěžovatele. NSS v něm dovodil, že ani situace, která by mohla nastat zrušením rozsudku městského soudu bez přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy že by žalobkyni byla vyplacena částka, kterou by po případném zásahu NSS musela vrátit, resp. která by po ní byla stěžovatelem vymáhána, nepředstavuje bezprostřední ohrožení důležitého veřejného zájmu. Ani tato skutečnost tedy nepostačuje k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledává důvod rozhodnout o návrhu na přiznání odkladného účinku v nynější věci odlišně.

[10] NSS s ohledem na výše uvedené skutečnosti neshledal důvody, o něž se opírá stěžovatelův návrh, dostatečnými pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh tak zamítl.

[11] Závěrem NSS připomíná, že usnesení o přiznání, či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (viz usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu